

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Milady Tomkové a soudkyň JUDr. Milady Haplové a JUDr. Brigity Chrástilové v právní věci **žalobce: D. A.**, zastoupen JUDr. Janem Arnoštem, advokátem, se sídlem Havlíčkova 1239, Uherské Hradiště, proti **žalovanému: Ministerstvo vnitra**, se sídlem Nad Štolou 3, poštovní příhrádka 21/OAM, Praha 7, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Ostravě ze dne 31. 5. 2005, č. j. 60 Az 188/2004 – 17,

takto:

- I.** Kasační stížnost **se zamítá.**
- II.** Žalovanému **se** náhrada nákladů řízení **nepřiznává.**
- III.** Ustanovenému zástupci žalobce, advokátu JUDr. Janu Arnoštovi, **se určuje** odměna za zastupování ve výši 1279 Kč. Odměna bude vyplacena z účtu Nejvyššího správního soudu do 60 dnů od právní moci rozsudku.

Odůvodnění:

Žalobce (dále jen „stěžovatel“) podal kasační stížnost proti shora označenému rozsudku Krajského soudu v Ostravě, kterým byla zamítnuta jeho žaloba proti rozhodnutí žalovaného ze dne 14. 10. 2004, č. j. OAM – 2873/VL – 07 – 03 – 2004, kterým byla jako zjevně nedůvodná zamítnuta jeho žádost o azyl podle § 16 odst. 1 písm. g) zákona č. 325/1995 Sb., o azylu a o změně zákona č. 283/1991 Sb., o Policii ČR, ve znění pozdějších předpisů, (dále jen „zákon o azylu“).

V kasační stížnosti stěžovatel namítá pochybení správního orgánu ve správním řízení v ust. § 3 odst. 4, § 32 odst. 1, § 34 odst. 1 a § 46 zákona č. 71/1967 Sb., o správním řízení,

protože nezjistil přesně a úplně skutkový stav věci před vydáním rozhodnutí a v důsledku toho nesprávně právně posoudil žádost o azyl. Neopatřil dostatek důkazů a nemohl tedy správně usuzovat na skutkové a právní otázky, které pro své rozhodnutí potřebuje zodpovědět. Uvedl, že jeho problémy s vymahači dluhů jsou sice zdánlivě soukromého charakteru, ale na druhé straně obrazem poměrů na Ukrajině. V doplnění kasační stížnosti prostřednictvím soudem ustanoveného advokáta namítá nezákonnost spočívající v nesprávném posouzení právní otázky soudem v předcházejícím řízení ve smyslu ust. § 103 odst. 1 písm. a) s. ř. s. a vadu řízení spočívající v tom, že při zjišťování skutkové podstaty věci došlo ze strany správního orgánu k porušení zákona v ustanoveních o řízení před správním orgánem takovým způsobem, že to mohlo mít vliv na zákonnost rozhodnutí. Stěžovatel rovněž tvrdí, že u něho existuje odůvodněná obava z pronásledování ve své vlasti nejen přímo vyděrači nezákonných dluhů, ale také policií, která může být s těmito zločineckými skupinami propojena a mohl by se stát obětí perzekuce prováděné buď policií přímo či vyděrači s tichým souhlasem policie a vzhledem k tomu, že otázka odůvodněnosti strachu z pronásledování je základní skutkovou okolností, kterou je povinen správní orgán v souvislosti s rozhodováním o udělení azylu zjišťovat a posuzovat, došlo podle stěžovatele k naplnění důvodu pro podání kasační stížnosti podle § 103 odst. 1 písm. b) s. ř. s. Stěžovatel dále namítá, že krajský soud nesprávně vyložil ust. § 12 zákona o azylu, při jehož výkladu je nezbytné respektovat ustanovení mezinárodních dokumentů týkajících se uprchlíků, jimiž je Česká republika vázána a odvolává se na bod č. 53 Příručky k postupům a kritériím pro určování právního postavení uprchlíků v souladu s úmluvou z roku 1951 a Protokol z roku 1967, týkající se právního postavení uprchlíků (Ženeva 1992). Podle stěžovatele měl správní orgán a soud vzít v potaz obecné ovzduší nejistoty na Ukrajině, míru korupce v tamní veřejné správě a policii a další skutkové okolnosti, které ve svém souhrnu mohou u žalobce vyvolat odůvodněný strach z pronásledování ve své zemi. Žádá zrušení napadeného rozsudku a vrácení věci krajskému soudu k dalšímu řízení a přiznání odkladného účinku kasační stížnosti.

Žalovaný ve vyjádření ke kasační stížnosti popírá její oprávněnost, neboť se domnívá, že jak jeho rozhodnutí ve věci azylu, tak i rozsudek soudu byly vydány v souladu s právními předpisy a věcně setrval na nedůvodnosti stěžovatelovy žádosti o azyl ve smyslu ust. § 16 odst. 1 písm. g) zákona o azylu, neboť ani v doplnění kasační stížnosti stěžovatel neuvedl nic, čím by zpochybnil zákonnost předcházejících řízení a rozhodnutí v nich vydaných. Navrhl zamítnutí kasační stížnosti a nepřiznání odkladného účinku pro nedůvodnost.

Ze správního spisu plyne, že si stěžovatel v dubnu r. 2003 vypůjčil finanční prostředky k zajištění víza do ČR a zaplacení dluhu, které koncem téhož měsíce vrátil, následně odcestoval na tříměsíční pobyt do ČR, kde pracoval a v srpnu po něm věřitel začal požadovat uhrazení úroků, které si však při zapůjčení peněz nedohodli. Vyhrožoval mu vyděrači, kontaktoval ho i osobně a stěžovatel je přesvědčen, že by tak činil i po uspokojení jeho finančních požadavků, neboť se dozvěděl, že pracoval v ČR. Kontakty s věřitelem ustaly poté, co se odstěhoval do O., o čemž věřitel nevěděl. Na policii se neobrátil, neboť je toho názoru, že by mu nepomohla, protože je přesvědčen, že věřitel měl známosti na policii, což se doslechl. Přiznal, že by Ukrajinu opustil i kdyby uvedené problémy neměl, neboť se mu v ČR dobře žije. Přicestoval dne 1. 3. 2004 na turistické vízum a pak pobýval a pracoval v ČR nelegálně. Dne 11. 4. 2004 byl zadržen příslušníky policie, bylo mu uděleno správní vyhoštění na tři roky a po obdržení správního vyhoštění vstoupil do azylového řízení na radu přítele. Snaží se vyhnout pronásledování ze strany věřitele a chce si legalizovat pobyt v ČR. V zemi původu neměl žádné další problémy se soukromými osobami a potíže se státními orgány. Žalovaný jeho žádost jako zjevně nedůvodnou zamítl, neboť neshledal

v jeho tvrzení nic, co by bylo možno podřadit pod azylově relevantní důvody, protože obavy z problémů s věřiteli a snaha o legalizaci pobytu nemohou být relevantním důvodem pro udělení azylu v ČR. Proti rozhodnutí žalovaného podal stěžovatel žalobu, ve které pouze citoval porušení ust. § 3 odst. 3, 4, § 32 odst. 1, § 46, § 47 odst. 1 správního řádu a § 12 zákona o azylu a odkázal na to, co vypověděl při pohovoru s orgánem Ministerstva vnitra. Krajský soud žalobu zamítl, když konstatoval, že stěžovatelem uplatněné důvody žádosti o udělení azylu nelze podřadit pod důvody uvedené v § 12 zákona o azylu. Potíže se soukromými osobami není možno podle soudu považovat za pronásledování ve smyslu ust. § 12 zákona o azylu, které je definováno v ust. § 2 odst. 6 téhož zákona. Stěžovatel své problémy se soukromými osobami neřešil s pomocí policie, na kterou se neobrátil, event. si na její postup nestěžoval a tudíž nevyužil všech právních prostředků ke své ochraně v zemi původu. Výtku ve vztahu k ust. § 12 zákona o azylu neshledal soud důvodnou, nedůvodnou shledal rovněž výtku týkající se porušení správního řádu vznesenou v obecné rovině a nekonkrétně. Žalovaný podle soudu ve svém rozhodnutí nepochybil pokud hodnotil žádost stěžovatele jako zjevně nedůvodnou. Krajský soud proto žalobu jako nedůvodnou podle § 78 odst. 7 s. ř. s. zamítl.

Kasační stížnost byla podána včas, osobou oprávněnou a je přípustná, neboť míří na právní posouzení věci krajským soudem (§ 103 odst. 1 písm. a/ s. ř. s.) a dále na vadu řízení spočívající v tom, že při zjišťování skutkové podstaty věci došlo ze strany správního orgánu k porušení zákona v ustanoveních o řízení před správním orgánem takovým způsobem, že to mohlo mít vliv na zákonnost rozhodnutí ve smyslu ust. § 103 odst. 1 písm. b) s. ř. s.

Nejvyšší správní soud napadený rozsudek přezkoumal v rozsahu kasační stížnosti a na základě řádně a přípustně uplatněných kasačních důvodů (§ 109 odst. 2, 3 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, (dále jen „s. ř. s.“).

Pokud jde o námitku mířící na právní posouzení věci, totiž že stěžovatel splňuje podmínky pro udělení azylu podle § 12 zákona o azylu, a že krajský soud věc nesprávně právně vyhodnotil, tento názor Nejvyšší správní soud nesdílí. Skutkové okolnosti odchodu z Ukrajiny stěžovatel jasně popsal ve svém pohovoru dne 29. 9. 2004, kde se v žádném případě nezmiňoval o nějakých politických aktivitách. Základní podmínkou pro udělení azylu je pronásledování ze strany státních orgánů, kterým se rozumí podle zákona o azylu (§ 2 odst. 6 ve znění účinném v době rozhodování žalovaného), ohrožení života nebo svobody, jakož i opatření působící psychický nátlak, nebo jiná obdobná jednání, pokud jsou prováděna, podrobována nebo trpěna úřady v zemi původu žadatele o azyl, nebo pokud tato země není schopna odpovídajícím způsobem zajistit ochranu před takovýmto jednáním. Pokud stěžovatel v průběhu správního řízení konzistentně uváděl, že zemi svého původu opustil jako turista, v ČR pobýval a pracoval nelegálně a ve své vlasti neměl před odchodem žádné problémy se svým věřitelem a o azyl usiluje, aby si legalizoval pobyt na území ČR, poté, co mu bylo uděleno správní vyhoštění, pak z těchto tvrzení nelze shledat jakékoliv přímé či nepřímé pronásledování ze strany státních orgánů země původu. Skutečností pak je, že jedinou motivací stěžovatele k podání žádosti o azyl byla snaha legalizovat pobyt na území ČR, což stěžovatel nepopírá. Z ničeho nelze dovodit, že by byl stěžovatel v zemi původu pronásledován ve smyslu ust. § 2 odst. 6 zákona o azylu. Tím, že své potíže policii neoznámil a event. při její nečinnosti si nestěžoval u kompetentních orgánů, neumožnil své zemi odpovídajícím způsobem zajistit ochranu před takovýmto jednáním. Správní orgán aplikoval správnou právní normu (§ 16 odst. 1 písm. g/ zákona o azylu) a krajský soud, který se s právním názorem a závěrem správního orgánu zcela ztotožnil, se nedopustil

žádných nesprávností při výkladu tohoto ustanovení. Tvrzená stížní námitka není tudíž důvodná.

Nejvyšší správní soud dále konstatuje, že rovněž nedošlo k naplnění důvodů kasační stížnosti ve smyslu ust. § 103 odst. 1 písm. b) s. ř. s., který stěžovatel spatřuje v tom, že se správní orgán ani soud nezabývaly možností existence odůvodněné obavy z pronásledování stěžovatele ve své vlasti vyděrači nezákonných dluhů a možným propojením mezi policií a těmito zločineckými skupinami, čímž by se stal obětí pronásledování prováděného přímo policií či vyděrači se souhlasem policie. Z citovaného vyplývá, že stěžovatel namítá něco, co se v jeho případě nestalo a z takových domněnek v žádném případě nelze dovodit naplnění zákonného ustanovení o pronásledování ve smyslu zákona o azylu. V postupu správního orgánu ani krajského soudu neshledal Nejvyšší správní soud pochybení. Na tomto místě je třeba uvést, že námitka týkající se stěžovatelova pronásledování v zemi původu byla v řízení před krajským soudem součástí žalobních bodů pouze v obecné podobě, neboť stěžovatel pouze namítal porušení ust. § 12 zákona o azylu a odkázal na obsah správního spisu. Poněvadž ve správním soudnictví je soud vázán rozsahem a důvody žaloby (§ 70 odst. 1 s. ř. s.), lze účinně v řízení o kasační stížnosti namítat pouze to, co stěžovatel učinil již předmětem soudního přezkumu. Poněvadž uvedená námitka byla v řízení před krajským soudem uplatněna pouze zcela obecně uvedením § 12 zákona o azylu v textu žaloby, pak nemůže až v kasační stížnosti uvádět skutečnosti, které by měly vést k udělení azylu, aniž je namítal v řízení před krajským soudem. Proto i Nejvyšší správní soud se jí mohl zabývat pouze v obecné rovině ust. § 12 a § 2 odst. 6 zákona o azylu. Na tomto místě je třeba uvést, že formuloval-li stěžovatel svou žalobu zcela obecně, při vyšší míře přisnosti mohl krajský soud odmítnout toto podání jako nezpůsobilé projednání.

Poněvadž krajský soud věc posoudil správně, Nejvyšší správní soud kasační stížnost jako nedůvodnou zamítl (§ 110 odst. 1 s. ř. s.). S ohledem na rozhodnutí ve věci samé, nebylo třeba rozhodovat o návrhu na přiznání odkladného účinku kasační stížnosti.

O nákladech řízení bylo rozhodnuto podle § 60 odst. 1 a 7 s. ř. s. ve spojení s § 120 s. ř. s. Stěžovatel právo na náhradu nákladů řízení nemá, neboť nebyl v řízení úspěšný, žalovanému podle soudního spisu žádné náklady nevznikly, proto bylo rozhodnuto, že se mu jejich náhrada nepřiznává.

Stěžovateli byl pro řízení o kasační stížnosti ustanoven advokát JUDr. Jan Arnošt. Soud mu proto určil odměnu za zastupování ve výši 1279 Kč za jeden úkon právní pomoci ve výši 1000 Kč spočívající v písemném podání soudu týkající se věci samé podle § 11 odst. 1 písm. d) vyhlášky č. 177/1996 Sb., advokátního tarifu a režijní paušál 75 Kč zvýšenou o částku odpovídající DPH. Pokud byla požadována i odměna za převzetí a přípravu právního zastoupení, tuto nemohl soud přiznat, neboť zástupce nedoložil uskutečnění první porady s klientem ve smyslu ust. § 11 odst. 1 písm. b) vyhlášky. Soud ale přiznal odměnu za písemné podání soudu přesto, že bylo učiněno po uplynutí lhůty s ohledem na to, že toto podání mohl zástupce učinit teprve po zaslání požadovaných listin krajským soudem, neboť mu stěžovatel neposkytl součinnost.

Poučení: Proti tomuto rozsudku **nejsou** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 27. září 2006

JUDr. Milada Tomková
předsedkyně senátu